

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **Ing. J. H.**, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 2. 2020, č. j. 7450/20/5100-41456-700636, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 19. 2. 2021, č. j. 59 Af 24/2020 - 57,

t a k t o :

I. Řízení **s e z a s t a v u j e**.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá v záhlaví označené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci (dále jen „krajský soud“), kterým bylo zastaveno řízení o žalobě, jíž se domáhal zrušení nebo vyslovení nicotnosti shora označeného rozhodnutí žalovaného. Krajský soud zastavil řízení podle § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 9 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), pro nezaplacení soudního poplatku za podanou žalobu.

[2] V kasační stížnosti stěžovatel navrhl přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce. Následujícím podáním (doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 6. 4. 2021 e-mailem bez zaručeného podpisu a dne 13. 4. 2021 poštou) vznesl námitku podjatosti proti soudcům devátého a desátého senátu, *„neboť se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům a jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jejich nepodjatosti“*.

[3] Usnesením ze dne 23. 4. 2021, č. j. 9 Afs 58/2021 - 19, Nejvyšší správní soud (dále také „NSS“) žádost o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti zamítl, protože dospěl k závěru, že kasační stížnost je zjevně neúspěšným návrhem. Současně stěžovatele vyzval k zaplacení soudního poplatku a k předložení plné moci udělené advokátovi k zastupování v řízení o kasační

stížnosti, nebo prokázání, že má vysokoškolské právnické vzdělání. Ke splnění těchto povinností mu stanovil lhůtu 15 dnů od doručení usnesení a poučil jej o následcích nezaplacení poplatku ve stanovené lhůtě, resp. nedoložení splnění podmínky podle § 105 odst. 2 s. ř. s. ve stanovené lhůtě. Toto usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 10. 5. 2020, a to fikcí podle § 42 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 49 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, a § 40 odst. 3 s. ř. s.

[4] Stěžovatel na uvedené usnesení reagoval podáním ze dne 25. 5. 2021, doručeným NSS téhož dne faxem a 2. 6. 2021 poštou. V něm zopakoval, že jeho žaloba i kasační stížnost jsou objektivně důvodné a včasné. Došlo u něj k podstatné změně skutečností rozhodných pro posouzení důvodnosti žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, protože všechny jeho majetek a účty jsou obstaveny protiprávně vedenými exekucemi. Navíc z důvodu omezení souvisejících s pandemií nemoci Covid-19 je omezen na výkonu svých práv a povinností, neboť došlo ke komplikacím jeho dlouhodobě nepříznivého, život ohrožujícího zdravotního stavu. Proto znovu požádal o osvobození od soudního poplatku a ustanovení zástupce. Také vzal zpět návrh na přiznání odkladného účinku a současně navrhl zrušit § 105 odst. 2 s. ř. s. K podání byla přiložena kopie Potvrzení o trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény, z níž plyne, že měl stěžovatel ke dni 30. 4. 2021 nařízenou dočasnou pracovní neschopnost nebo karanténu.

[5] Nejvyšší správní soud neshledal důvod o opakované žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti znovu rozhodnout samostatným usnesením. Ačkoliv obecně platí, že o žádosti o osvobození od soudního poplatku musí soud rozhodnout dříve, než pro nezaplacení soudního poplatku řízení zastaví, toto obecné pravidlo má své výjimky. Jeho mechanické uplatňování by totiž mohlo v některých případech vést ke zbytečnému prodlužování řízení opakovaním stále stejných žádostí a rozhodováním o nich. V nyní posuzované věci NSS již usnesením ze dne 23. 4. 2021 zamítl žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce, neboť dospěl k závěru, že kasační stížnost představuje „zjevně neúspěšný návrh“ ve smyslu § 36 odst. 3 věty třetí s. ř. s. Za této situace by bylo opakované rozhodování o žádosti stěžovatele v rozporu se zásadou procesní ekonomie (srov. postup NSS v usnesení ze dne 25. 6. 2020, č. j. 7 Afs 103/2020 - 27, v jiné věci téhož stěžovatele).

[6] Nejvyšší správní soud rovněž neshledal důvod zabývat se namítanou podjatostí. Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. totiž platí, že *[ú]častník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce, senát po jejich vyjádření (důraz přidán).* Stěžovatel však neuvedl, v čem by namítaná podjatost všech členů devátého a desátého senátu měla spočívat. Toliko uvedl, že „vznáší námitku podjatosti“ proti soudcům devátého a desátého senátu ve složení dle poučení NSS, „neboť se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům a jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jejich nepodjatosti“.

pokračování

[7] Takto formulovaná námitka podjatosti nesplňuje podmínky výše citovaného ustanovení a není věcně projednatelná. Namísto zdůvodnění totiž stěžovatel pouze doslovně citoval část první věty § 8 odst. 1 s. ř. s., která stanoví, že soudci jsou vyloučeni z projednání a rozhodování věci, *jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům jedán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti*. NSS však stěžovatele již dříve poučil o tom, že vznášeli-li námitku podjatosti, musí být zdůvodněna konkrétními tvrzeními; viz např. usnesení č. j. 7 Afs 103/2020 - 27. Pouhá citace zákona požadavek na zdůvodnění námitky nenaplnuje. Je třeba specifikovat, jaký je či v čem spočívá poměr soudce k věci, účastníkům nebo jejich zástupcům, z něž mají plynout pochybnosti o nepodjatosti.

[8] Podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona o soudních poplatcích vzniká poplatková povinnost podáním kasační stížnosti. Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích platí, že nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

[9] Vzhledem k tomu, že dnem, který určil počátek běhu lhůty pro zaplacení soudního poplatku, bylo pondělí 10. 5. 2021, bylo posledním dnem lhůty pro zaplacení soudního poplatku úterý 25. 5. 2021.

[10] Jelikož stěžovatel soudní poplatek v určené lhůtě nezaplatil, rozhodl NSS podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích o zastavení řízení o kasační stížnosti.

[11] Pro úplnost NSS dodává, že stěžovatel neodstranil ani další vadu své kasační stížnosti, a to nedostatek právního zastoupení ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s., přestože k tomu byl rovněž vyzván. Postup spočívající v zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku však má přednost před odmítnutím návrhu pro nesplnění podmínky řízení spočívající v zastoupení advokátem (srov. např. usnesení NSS ze dne 3. 8. 2016, č. j. 2 Afs 111/2016 - 29, či ze dne 22. 3. 2017, č. j. 3 As 240/2016 - 70).

[12] Protože § 105 odst. 2 s. ř. s. neaplikoval, nezabýval se NSS ani tím, zda byly ve vztahu k tomuto ustanovení dány důvody pro předložení věci Ústavnímu soudu postupem podle čl. 95 odst. 2 Ústavy, čehož se v podstatě domáhal stěžovatel navrhuující jeho zrušení.

[13] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. června 2021

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu